

พิมพ์ต้นฉบับที่ด้วยอวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

ชัยรัตน์ กรรมการ : อำนาจอัยการสูงสุดในการสอบสวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นนอกอาณาจักร
(AUTHORITY OF ATTORNEY GENERAL IN CRIMINAL INVESTIGATION OF EXTRATERRITORIAL OFFENSES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.วีระพงษ์ บุญไชยาส. อ.ที่ปรึกษา ร่วม : อ.กุลพล พลวัน, 147 หน้า ISBN 974-636-196-1

การดำเนินคดีอาญาของประเทศไทยที่ให้หลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ (Public Prosecution) อัยการนับเป็นองค์กรหนึ่งในกระบวนการยุติธรรมที่สำคัญยิ่ง ในทางสากล อัยการจะเป็นผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาโดยรับผิดชอบการสอบสวน ฟ้องร้อง ดำเนินคดีในศาล ตลอดจนบังคับคดี ผู้บังคับบัญชาสูงสุดขององค์กรอัยการคืออัยการสูงสุด ถือเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการดำเนินคดีอาญาของรัฐ แต่สำหรับประเทศไทยหน้าที่การดำเนินคดีอาญาของอัยการมีเพียงการฟ้องร้องและดำเนินคดีในศาลเท่านั้น ไม่มีหน้าที่สอบสวนด้วย อัยการสูงสุดของไทยจึงมีบทบาทและความรับผิดชอบสูงสุดในการดำเนินคดีของรัฐ ค่อนข้างจำกัด แต่ทั้งนี้มีข้อยกเว้นในคดีความผิดมิໄทตามกฎหมายไทยที่กระทำลงนอกราชอาณาจักร ให้อัยการสูงสุดเป็นหนังงานสอบสวนที่รับผิดชอบ โดยเจตนาณ์ของกฎหมายถือความผิดลักษณะนี้เป็นความผิดสำคัญ การดำเนินคดีที่ผิดพลาดอาจมีผลกระทบถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและเศรษฐกิจของชาติได้ดังนี้ จึงสมควรให้ผู้มีอำนาจสูงสุดในการดำเนินคดีของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบ แต่เนื่องจากที่ไม่มีกฎหมายระเบียบหรือวิธีการใด ๆ กำหนดหน้าที่อัยการสูงสุดในเรื่องนี้ไว้ให้ชัดเจน ทำให้ทางปฏิบัติอย่างสูงสุดไม่อาจเข้าท่าหน้าที่ในฐานะหนังงานสอบสวนที่รับผิดชอบด้วยตนเอง หรือเข้าไปมีส่วนร่วมกับกระบวนการสอบสวนคดีประเภทนี้ให้เป็นตามเจตนาณ์ของกฎหมายแต่อย่างใด จำเป็นต้องมอบหมายหน้าที่ให้หนังงานสอบสวนทำการสอบสวนดำเนินคดีเหมือนเช่นความผิดอาญาทั่ว ๆ ไป นับเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

วิทยานิพนธ์นี้ได้พยายามแสดงให้เห็นว่า กระบวนการกระจ้างชัดในประเทศไทยดังกล่าว โดยพิจารณาเปรียบเทียบอำนาจหน้าที่ทางสนับสนุนที่ด้วยอัยการสูงสุดต่างประเทศในระบบกฎหมายต่าง ๆ ศึกษาวิเคราะห์ถึงความจำเป็นและลักษณะของกฎหมายในทางสารบัญติดตลอดทางแก้ไข ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ในส่วนอำนาจที่รับผิดชอบการสอบสวนในคดีความผิดนอกราชอาณาจักรของอัยการสูงสุดให้ชัดเจนและสามารถดำเนินการตามเจตนาณ์ของกฎหมายได้ต่อไป